

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.
Fél évre	4 "
Egész évre	8 "
Egyes szám ára	20 fill.

Felelős szerkesztő:
ZÁDORV KÁROLY.
Lap kiadó tulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőséghez; az előfizetések pedig a Kiadóhivatalhoz küldendők.

Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények árszabály szerint számítottak.

A húsvizsgálat szabályozása.

A kormány gondoskodása üdvös rendszabályokat léptetett életbe a közfogyasztásra szánt hús vágása és kimérése ellenőrzésére nézve.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter rendeletével augusztus elsején teljesen új rend lépett életbe: a fogyasztásra szánt vágó állatok húsának a közfogyasztásra bocsátás előtt történő szakértői vizsgálata tárgyában kiadott rendeletet a fogyasztó közönség örömmel üdvözölheti az egészség szempontjából.

A miniszteri rendeletnek kétségtelen szociális vonatkozásai vannak. Még pedig nemcsak azok, amelyek lehetővé teszik, hogy az állatállományba fektetett óriási tőkék, amelyeknek átlagát a külfönte ragadós betegségek állandóan fenyegetik, az állatok levágása alkalmával kiderülő betegségek megismerése révén jobban legyenek megvédhetők, mint ez az eddigi állapotok mellett történhetett; hanem még inkább azok, amelyek a közfogyasztásra kerülő húsok egyöntetű és kiterjedt ellenőrzése révén lehetőleg kizárják, hogy beteg hús jusson forgalomba, vagy hogy úgynevezett csekélyebb értékű hús teljes értékűként kerüljön értékesítésre. Ezek vagyoni, illetve közegészségügyi kérdéseknek látszanak ugyan, mindazonáltal kétségkívül társadalmiak. Mert ha a kis ember vagyonát megmentjük az elpusztulástól, avagy egészségét védjük, avagy megkárosítástól

megóvjuk: egyképpen társadalompolitikai munkát végzünk.

Ma a helyzet az, hogy a ragadós állati betegségek ellen azért nem tudunk kellő erővel küzdeni, mert e betegségek egy részét fölmerülük idején — érthető anyagi okokból — eltitkolják; a beteg állatot sietve, aki tudja, eladja, a mészáros levágja s mert rendszeres, egyöntetű húsvizsgálat mindenütt, még az ország 2500 közbiztonságát sincs, a levágott állaton tapasztalt betegségekről, erre való személyzet nélkül így sem lehet tudomást szerezni. Pedig a védekezésnek legelső kelléke a baj mibenlétének megállapítása. Ennek hiányosságai miatt a múltban évente sok millió vagyon ment veszendőbe és maga sertésállományunk is egyharmadával csökkent.

A hússzemle-körrendelet tulajdonképpen két irányban igyekszik a mai helyzeten javítani. Az egyik a kis- és nagyközségeknek kötelezése közbiztonságát építésére. A másik: a mai, minden képesítés nélkül működő vágóbiztosok kicserélése képesített húsvizsgálókkal. Arra természetesen most nem lehet gondolni, hogy az országnak mind a 14,000 községében közbiztonságát létesítsenek (a jövedelmek nem fedeznék a fölállítást, az üzem és amortizáció költségeit). De igen is joggal el volt rendelhető, hogy ahol a húsfogyasztás jelentékenyebb, vagy egyébként mutatkozik a szüksége, záros határidőn belül (5 év alatt) csinálják meg, illetőleg egészítsék ki a közbiztonságát.

Azt sem lehetett felelősség nélkül tovább elnézni, hogy megfelelő húsvizsgálat nélkül emberpusztításra alkalmas beteg hús kerüljön forgalomba. Tehát szükséges volt kimondani, hogy még a mai vizsgálóbiztosok is két év alatt tartoznak a húsvizsgálati képesítést megszerezni.

A kiemelt két rendelkezés biztosan s a kijelölt határidőn belül föltétlenül megváltóztatja a helyzet képét. Az állat- és közegészségügy jelentékeny biztosítékához jut. Az állatállományba fektetett vagyon elkallódásának lehetőségei kevesbednek. A külföld bizalma állategészségügyrendészetünkkel szemben emelkedik és Magyarország belép amaz európai államok sorába, ahol a húsvizsgálat nagy fontosságának mérlegelése ezt az intézményt már korábban is egységes alapra vetette.

Harmadik fontos rendelkezése a rendeletnek a hatósági hússzék, amelyekben beteg állatból származó, de ártalmatlanná tett, vagy más, csekélyebb értékű hús kerül eladásra. Ezt az ártalmatlan húst a húsvizsgálat alkalmával elkobozzák, vagyis a szabad fogyasztásból bizonyos hiányok miatt kivonják, de ahelyett, hogy mint eddig történt, megsemmisítenék (vagy enyhébb esetekben mégis teljes árban kimérni engednék), megfelelő ellenőrzés és eljárás mellett elárúsításra a hatósági hússzékbe utalják és előre megállapított kisebb áron a kisebb igényű közönség számára meghatározott mennyiségben elmerik. Ezzel tehát

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” TÁRCAJA.

A gyermek.

Csodálatos élet ez a mi életünk. Bár a szeretetlenségnek, a szertelenségnek idejét éljük, vannak itt-ott jelenségek, amiket megbámulunk, ami mellett könnyősen elhaladni nemhogy lehetetlen, de vétek is volna. Az ultramodern társadalmi élet megteremtette az ultramodern erkölcsöt s az irodalom ennek a szolgálatában áll ma már annyira, hogy a közönséget meg is lehet tévesztetni egy-egy adott esetben éppen a szabadabb irodalmi stíllal. Ha nem is a szabadabb gondolkodással.

Ha a f. hó 11-iki estére visszaemlékezünk s érezzük annak a darabnak a csodálatos levegőjét, ami ha nem is forró, ha nem is egészen bacillussal telt, de amin azért rajta van a mi nagy, romlott társadalmi életünk büze: meg kell állnunk egy pillanatra. És gondolkodnunk kell. Mert ez az egész társadalmi élet. Ez a gyenge koncepciója darab. Ez a mai életből vett laza mese úgy hat ránk mint az egészséges emberre a hideg zuhany. Nem árt a szervezetnek, de igazítja a bőrt s ha gondolatainkkal lelkünk külsején, mint valami erős vászonkendővel, végig törölünk, aifele különös érzés fog el, amiről nem akarunk magunknak számot adni. Nincs is arra semmi szükség.

Egy apa. Egy anya. Egy gyermek. Nem is ismerik egymást. Nemcsak, de immár közről nem is akarják ismerni. Egy régi bűn, amit nem szűgyelnek intimusan megvallani egymásnak, maradjon bűn. És ne igyekezzenek azt a bűntől jóvá tenni. Felfogásában szélsőséges, de mai. Egy lány, aki már nem lehet valakinek a felesége, hát a szeretője akar lenni. Tizenhat, tizennyolc esztendejével, üde arcával. Ember, mindig gyanakvó, soha sem nyugodt, elkaltalt, csak a rosszat látó ember uniformisba bújtatva. Asszony, aki ma főhadnagyot szeret, holnap kadétot, hogy holnapután a kutyamosót ajándé-

kozza meg kegyeivel. Kereskedő, aki behunyja az egyik szemét, talán a másikat is, ha van pénz, pénz bőven. Nem baj az, ha a lányáról van szó. Miért lenne az baj? Aztán az alapjában jó, de végtelenül léha fiú, akinek nem fáj az élet, aki azért él, mert nappal van, vagy éjjel. — Nemde szép társaság? Jól van összehozva, egybeállítva az a sok alak. A hatás el nem maradhat.

Hanem aztán nézzük benne azt ami — nekünk való. Minden léhaság és rossz mellett ott van a jó. A gyermek. Az ezzel összekötött érzélemlát. Mert a gyermek az az olló, amely az apai, az anyai lélekről a hitvány, a vad hajtásokat vagdalja le. A gyermek, ha rossz, ha romlott. A gyermek, akinek minden szava boldogsága az embernek, aki lelkével, szívével átváltozik a szeretet-jegyében ha a gyermek életére kiható kellemetlenség kerül elő. Az a lélek. Mindenre, legkönnyebben romlásra képes. Ő az ember lelke. De ha gyermekről van szó, megtisztul, megváltozik, átförmölődik. Az ember lelke szeretetből el dob magától mindent, el a tisztességet, el a közbecsülést, el egy egész gyönyörűen kezdődött életet. Ha pedig gyermekről. — hadd mondjam még egyszer — gyermekről van szó, annál inkább. Ott tudom hagyni a gyermekemet az utcán, nyomorban, züllötten ma, de az a holnap ... Én, a gyermekemet, aki az énnyim, aki az én lelkem fele, aki az én érzélemlátom letéteményese, az én agyam része, az én összes és meg nem tagadható boldogságom, az életem — azt megismerem idő után akkor is, ha semmi lett erkölcsileg, szellemileg ha feloszlik önmagában. S ha találkozik nyomtalan úton azzal, aki semmi más, csak gyermek, de aki az énnyim; sőtét éjszakában, vagy vakító fényben: annak az arca a lelkembe van vésvé, és az énnyim és senki másé és átragyog az én lelkem sötöttségén éppen úgy, mint ahogy keresztül üt az minden romlottságon.

A gyermek élet: mindenkinek az élete nemcsak az énnyim.

A színésznek pedig hálás feladat a szépet játszani meg. Mert hiszen soha se volt egyszerűbb a világon mint a szép. És csak az a szép, a mi egyszerű. A gyermek, a gyermeki lélek pedig sohasem összetett, mert mindig gyermeki. Az apának, az anyának. Ezt visszaadni a — természetesség. Az. De a színpadon éppen ez a nehéz. Mert a színpad különös világ. Ott csak az lehet igaz, az jó, amiben a természetesség össze van forrva a tudatossággal. A színész élete, ha a színpadon nem más mint kinn a világban, akkor a színész jó. De azonnal élvezhetetlen, mihelyt az emberi lélek keretéből kilép az a színpadi munka.

Kedden este színészeinknek diadalmas estéje volt. Annyi igaz hangot, természetességet, annyi érzélmélet láttunk azon a három lépés széles helyen hogy szinte — szinte sok volt. Mert nem vagyunk hozzászokva a vidéken ilyen előadásokhoz. Rendesen semmi összjáték, semmi egyénítés. Egy-egy színész pedig ha jellemet játszik, akkor ad csak elfogadhatót. Sőt sokszor akkor sem. Kedd estét nemesen élvezhette végig a közönség. Mindenik szereplőt külön-külön lehetne elemezni. Értették azt, amit mondtak és tették azt amit megértettek. Egyik-másik pedig felülemelkedve a jón is olyat adott, ami már művészet, amihez szívesen szólunk hozzá.

Két ember volt a teljes megértés, a teljes megítélés után. Az egyik Kőhalmi, az őrnagy. Méltányoltuk ezt a jó színészt többször, szeretttük látni a színpadon, mert nemcsak a kellemes, használható embert láttuk benne, de az alkalmazkodni tudó színészt is. Ebben a percben pedig konstatálhatjuk, hogy alkotni is tud, egész tud lenni, ha meg van hozzá a környezete. Liptai a másik,

nemcsak az eddig évente mintegy két millió korona veszendőbe ment értékek jórésze menthető meg, hanem részben megoldást nyer az a kérdés is, hogy a legkisebb keresetű lakosság olcsó pénzért aránylag jó húsfélelemhez jusson.

De tény az is, hogy a husvizsgálat szigorítása, egységesítése tétele egyúttal azt is jelenti, hogy a közfogyasztásra levágott állatokból az eddiginél nagyobb mennyiségeket fognak a szabad forgalomból kivonni, ami az eladókra, illetve állattenyésztőkre nézve közvetlenül nagyobb terheket jelent.

A húsvizsgálók képesítésére az ország nagyobb közbiztonságát, ahol tanulásra elég anyag áll rendelkezésre, tanfolyamokat fognak nyitni. A húsvizsgálók ezek elvégzése után vizsgát tesznek és amennyiben a képesítést elnyerik, lesznek csak mint húsvizsgálók alkalmazhatók. Rendkívül fontos intézkedése ez a körrendeletnek, amelyet úgy akar a földmívelésügyi miniszter gyakorlati értékűvé tenni, hogy a húsvizsgálat községekben a községi jegyzői iroda valamely tagjára kívánja mellékfoglalkozásként ruháztatni. A hússzemle megbízhatóságának emelése végett arra is sulyt vet a szakkormány, hogy a húsvizsgáló részére megállapított díjak a végzendő munkával járó fáradsággal kellő arányban legyenek, avégből pedig, hogy ez az elv a felülvizsgálatnál eljárni hivatott magyar királyi állatorvosokra is alkalmazható legyen, a magyar királyi állatorvosok illetményszabályzatának megfelelő módosítását vették tervbe.

Ha még számba vesszük azt, hogy a kis közbiztonságát építését a törvényhatóságok támogatásával és az ebadó igénybevételével is előakarja a kormány segíteni: akkor főbb vonásaiiban megjelöltük a komoly és nagy akciót, mely azzal, hogy a növendék-marhahús mérését csak nyíltan kifejezve és külön üzletben engedi meg, a növendékmarha-pusztítás sokat panaszolt nagy mértékét szintén alaposan le fogja szállítani.

Ami ebben a rendeletben foglaltatik, mind igen üdvös, igen hasznos, de aligha fogja minden irányban azt eredményezni, amire céloz. Mert nem intézkedik az emberi fogyasztásra éppen nem használható húsert a tulajdonos kártalanítani.

a kis kadét. Nos, ezt a fiatal embert ma ismertük meg tulajdonképpen. Vérteli színésznek látszik. És örvendtünk, hogy nagyobb szerepet osztottak ki neki, ahol megtalálhatta önmagát. Jól esik egy-egy vidéki színészben látni azt, amit a város művésze arrogál magának: a tehetőséget. Liptait többször is akarjuk látni. Dénes színpad kapitányáról csak jól mondhattunk. Igyekezett a keretbe beilleszkedni, ami nagy szűk, mert az ő temperamentuma sokszor ezt nem engedi meg. Kulinyi az asszony szerepében nem volt jól diszponálva. Nagyon kár. Pedig volt alkalma belevenni a lelkét abba az együttesbe, amelyre Kunhegyi direktor is büszke lehet. Sokat mondhattunk Kovács Mariskáról. Ez a folyton folyvást, szinte a szemünk előtt fejlődő gyermek-leány elfogadhatóvá tudta tenni nagy és erős szerepét. Kissé tulon kiaknázta a darabosabb részeket, de mindezt elnézzük neki, mert látjuk, hogy igyekszik jól adni. A rendezőnek pedig egy kissé erősebb kezet szeretnénk ajánlani, ami a kisasszonyt jó utra, nem, helyes utra terelje. Sáska, az özvegy, szép, okos asszony. Azt gondoljuk, hogy a szerző is így intencionálta a szerepét. Utolsó-előtti megjegyzésünk Deák-nak szól. Mindig mondtuk, hogy ebből a fiatal színészből akkor lesz egész ember, ha egyénit. Tegnapi szereplése ilyen lépés. Igen, mert így még jelenlétünkben egyetlen egy szerepét sem játszotta meg. Liptaival való egyetlen jelenete oly kimagasló része volt az előadásnak, amit külön is meg kell említenünk. Kun maszkban és darabosságban egyaránt — Janó volt.

Máskor is ilyen darabot kérünk a direktortól, mert a társulat tagjai ezeknek a darabokban valóban értékeset nyújtanak.

K.

tásáról. Pedig ezzel lehetne elérni leginkább, hogy ilyen, az egészségre ártalmas, sőt veszélyes húsok közfogyasztásra ne használtassanak. Azzal nem lehet érvelni, hogy a közbiztonság és az elárúsítás színhelyén fogatosított vizsgálattal megakadályozható az ilyen hús kimérése. Naiv érvelés. Hány állatot vágnak le a legszigorúbb ellenőrzés dacára a vágóhídon kívül. Ezek húsát becsempészik az áruhelyre. Nincsen az a vágóbiztos által megpecsételt hús között az áruhelyen kiakasztva, a húsvizsgálat elől el van rejtve ahonnan darabokban elő- és kimérésre kerül.

Ha az ilyen beteg állatokért kártalanítást kapnának a tulajdonosok, illetőleg a húsvágók és kimérők, akkor ezeket az állatokat nem vágnák le a vágóhídon kívül s az ellenőrzés kijátszásával nem csempésznék be azok húsát a kimérésre alkalmasnak talált hús közé s nem kerülne közfogyasztásra. Míg a lelkiismeretlen kimérő, csak hogy ne károsodjék, a jelzett galádiaságra is képes, nem törődve azzal, hogy ember-társának egészségét, sőt életét teszi ki veszélynek.

Esetleg ugyancsak az ebadóból ilyen kártalanításra fordított összeggel megszüntethető volna az egészségre ártalmas hús elárúsítása.

A hűskészítményekről (petrozsényi vkszos hurkák stb.) azok elárúsításának megszüntetéséről sem gondoskodik a hivatkozott rendelet.

Erről más alkalommal még szólnunk.

A községi közgyűlésből.

F. hó 8-án d. u. 5 órakor Petrozsény község képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott a tagok élénk érdeklődése mellett.

Az iparostanonciskola múlt évi zárszámadását a közgyűlés jóváhagyta s a felmentvényt megadta; továbbá a folyó évi költségvetést, mely szerint az 1813 kor. 74 fill. bevétellel szemben a kiadás 7650 kor. — f. jóváhagyta s az 5836 kor. 26 fill. fedezetlen kiadás mint államsegély utalványozásáért a vallás és közoktatásügyi miniszterhez folyamodott az ipartestület.

Elhatározta továbbá a felügyelőbizottság indítványa és az előjáróság határozati javaslatára értelmében a képviselőtestület, hogy az iparostanonciskola céljára külön épületet emeltet, melyben kisebbszériú múzeum is elhelyezhető lenne s népszerű felolvasások tartatnának, szóval kultúremlék is lenne. Ezen célra a vallás és közoktatásügyi miniszterhez 50.000 korona építési államsegélyért folyamodik a község.

A piski—petrozsényi vonalszakaszon a személyvonatok közlekedésének előnyösebbé tételének kérdésével foglalkozott ezután a közgyűlés.

Petrozsényből a vasúti forgalom Piski állomáson át leginkább Déva, Arad, Budapest felé irányul. Különösen a személyforgalom ebben az irányban nyer lebonyolítást. Dacára ennek a Petrozsényből Piskire érkező személyvonatok csatlakozása aként van megállapítva, hogy a Tövis felé induló személyvonatokhoz van meg a csatlakozás, míg Déva, Arad, Budapest felé induló, vagy abból az irányból érkező személyvonatokkal csak hosszúságos várakozás után lehet tovább utazni. Pedig Petrozsényből és az egész Zsilvölgyből az utazó közönségnek több mint $\frac{9}{10}$ része rendszerint az utóbbi irányban utazik. Déván van a törvényhatósági közigazgatás, a kir. törvényszék, a kir. pénzügyigazgatóság, a m. kir. államépítészeti hivatal s más közhatalóságok székhelye, hol gyakran akad lakosainknak elintézendő ügye.

Nekünk Arad számtalan élelmi, fogyasztási és háztartási cikk bevásárlási helye, s Budapesten a közönségnek szintén gyakori esetben van elintézendő dolga, míg ellenben Kolozsvárt, vagy annak utvonálába eső helyekre sokkal ritkábban utazik valaki Petrozsényből és vidékéről.

Az utazó közönség indokolt óhajátára ama kérelemmel fordult a képviselőtestület a közigazgatási bizottsághoz, hogy az érintett okok figyelembe vételével intézkedjen, hogy: 1. a Hátszegről délelőtt 11 óra 13 perckor induló személyvonat délelőtt 9 óra tájban Petrozsényből

indíttatnék aként, hogy délután 1 órakor Piskiről Budapest felé a gyorsvonattal tovább lehessen utazni.

Igaz, hogy ezidőszent reggeli 7 órakor indul egy személyvonat, amely már 11 óra előtt Piskire érkezik, de ott az utasok több mint két óra hosszát kénytelenek várni, hogy a gyorsvonattal Budapest felé utazhassanak. Az is igaz, hogy erre a vonatra a puji kir. járársbíró ságnál délelőttre kitűzött tárgyalásokra való tekintettel szükség van.

Nem szorul bizonyításra, hogy a tovább utazó közönség mennyivel előnyösebb, ha Petrozsényből ke. órával később indulva s anélkül, hogy Piskin több mint két óra hosszát kellene várakoznia, a délután 1 órakor induló gyorsvonattal folytathatja útját.

És ezek lehetővé tételnek az által, ha a Hátszegről d. e. 11 óra után induló személyvonat Petrozsényből indíttatnék pár órával előbb.

2. Hogy mennyi kellemetlenséget okoz az átszállás egyik vonatról a másikra, az is köztudomású. A lapény petrozsény-piski-i vonalszakaszon rendszerint annyira utaznak Budapest felé a gyorsvonatokkal és onnan vissza, hogy ezek kényelmére való tekintettel méltányos és felelősen kívánatos volna, hogy Petrozsény—Budapest között eg. I. és II. osztályú közvetlen kocsijárat léptessék életbe.

3. Budapest felől a személyvonat esti 9 órakor gyorsvonat pedig 10 órakor érkezik Piskire, s onnan 1 órakor indul Petrozsény felé, hova hajnali fél 6 órakor érkezik.

Hogy ez a vonatsatlakozás és a hosszú menetidő milyen kényelmetlen, nem szorul bizonyításra. Ha Piskiről pár percnél várakozás után indulna a vonat Petrozsény felé, a közbeeső nagyobb állomásokra éjféli elő s Petrozsénybe is éjjeli két óra előtt megérkezhetnének az utasok s nem töltenék el az egész éjjelt utazással még reggelig aludhatnának, kipihenhetnék magukat.

4. A piski—petrozsényi 80 kilométernyi vonalszakaszon a személyvonatok menetideje rendszerint négy és fél óra. A vonatok tehát óránként 18 kilométer sebességgel közlekednek. Összehasonlítva a menetgyorsaságot más vonatokéval Piski—Petrozsény között a menetgyorsításával és a közbeeső állomásokon a várakozási idő megrövidítésével a menetidő tartamát egy és fél, legalább egy órával meg lehetne rövidíteni. Ami lehetséges, mert az aléptímeny éppen oly szilárdul van építve és a pályák lefektetve, mint a fővonalokon, ahol négyszer olyan gyorsasággal közlekednek a vonatok.

Kanyarulatok, lejtők s emelkedések ezen vonalszakasznak Petrozsény felőli $\frac{1}{3}$ részén, Livádiától kezdődnek, tehát ha onnan nem is, de odáig a vonalszakas $\frac{2}{3}$ -át tevő sík pályán kétségtelenül lehetne a menetgyorsaságot fokozni aként, hogy rövidebb idő alatt közlekedjenek a vonatok Piski—Petrozsény között.

A villamosvilágítás kiterjesztése több irányban szükségesnek mutatkozván, 30 nap közbevetésével fog a közgyűlés a beérkezett kérvények és közszemlére kitéendő tervezet alapján határozni.

A közgyűlés d. u. fél 7 órakor véget ért.

KÜLÖNFÉLÉK:

— **Öfelsége** születésének 78-ik évfordulója alkalmából aug. 18-án a petrozsényi összes templomokban háláadó isteni tisztelet lesz.

— **Áthelyezés és kinevezés.** Gegő Simon közkedveltségnek örvendett r. kath. s. lelkész Marosvásárhelyre lett ugyanezen minőségben áthelyezve; helyébe Csab Gyula József s. lelkész nevezetett ki.

— **Tűzoltóságunk** megkezdte a gyakorlatokat. A már szépszámu önkéntes tűzoltóság nagy szorgalommal készül arra a nemes misszióra, hogy alkalomadtán embertársainak segítségére legyenek. A vezetőség mindent megtesz, hogy munkája eredményes legyen. Már színházba való inspicálást is megkezdtek, a színházba járó közönség nagy öröme, mert így a tűz nem merészkedik felütni vörös fejét, respektálván az egyenruhába bujtatott lelkes tűzoltó-legénységet.

— **Színészlet Petrozsényben.** Közönségünk érdeklődése folyton fokozódik a színi előadások iránt. Szombaton f. hó 8-án a «Kis alamuszi» operette telt ház előtt került színre s tetszett. Deák «Tom»-ja folyton kacagott a közönséget és a címszerepben igen ügyes volt Püspöki Rózi. A többi szereplők különösen Kóhálm Sziklai, Kulinyi, Dénes, Kun, Fekete derekasan helyt álltak. A kar és összjáték jó volt.

Vasárnap, f. hó 9-én a «Helyre asszony» szép számu közönség előtt ment. Püspöki R. a címszerepben találóan kreálta, jól játszott, kedvesen énekelt pár dalát.

közkíváncsra ismételte. Rokonszenves hajdu volt Ivánfi, aki pompásan énekel s jellemzően alakított. Többször megtapsolták. Az összevágó jó előadásért a rendezést és az összes szereplőket dícséret illeti.

Hétfőn, f. hó 10-én a «Virágcsata» a jó előadás dacára nem igen tetszett. Nem is voltak sokan.

Kedden, f. hó 12-én «Le a férfiakkal» vigjátéknak hirdetett bohózaton telt ház unatkozott. A szereplők tudása és igyekezete nem tudott hatást kelteni. Kár volt betanulni ezt a közönségünknek nem való darabot, melynek gyarlóságát még az sem enyészette el, hogy az igazgató sokat enyhített a szerző izléstelenégén.

Csütörtökön, f. hó 13-án a «Gyurkovits lányok» felelevenítésével sikereinek javát produkálta a színtársulat telt ház előtt. Sáska Ilona (Gyurkovitsné), Kulinyi Karola (Katinka) elemükben voltak, pompásan játszottak; D. Fonó Gizi nagyon kedves, erlagadó Mici volt. A többi női szerepek is kifogástalanul voltak betöltve. Dénes (Horkay), Fekete (ezredes) remekeltek, Sziklai (R. Gida) szerelmes diákja is tetszett. A többi férfi szerepek is jó szemlélyesítőre találtak.

Színházi műsor: Szombat, aug. 15-én Kornevillei harangok, operette. Vasárnap d. u. Peleskei nótárius, este Mária bátyja, népszimű. Hétfőn Az ördög. Kedden Késérő mézeshetek, vigjáték. Szerdán Dollárkirálynő, operette, Pénteken Koldusgróf operette.

— **Az új szeszadó törvény** folytán úgy mint minden szesz ára, a világhírű Brázay sósorszesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha szükségletét még e hó folyamán, szeptember elseje előtt szerzi be. A Brázay sósorszesz — mint ismeretes — mindentűn kapható.

— **Állandó rovat.** Kellemetlen, de kénytelenek vagyunk állandó rovatot nyitni a gyilkosságnak és a gyilkossági kísérleteknek. Ez aztán a legteljesebb mértékben fog bennünket igazolni. Mert sokszor kértük a hatóság intézkedést közbiztonságunk teljes átalakítása érdekében. Ime, ismét gyilkosság, amely rögtön halált okozott. Jon Brinzoj öslakos, betért a múlt vasárnap délután Vulkán egyik kocsmájába, hogy megbeszélje jófele snapsz mellett a világ sorsát társaival, kényeser pajtásaival. A társaságban volt Dán Bogyeszk Gyorgye is, egy jóképű fiatal román gyerek, aki valami darab földről beszélve az öreg Brinzojval erősebben kezdett argumentálni igazságot mellett. Ebből a jelentéktelen szóváltásból keletkezett aztán az a hatalmas szúrás, a mellyel a szerencsétlen Dán Gyorgye átütötte az öreg pajtás tüdejét amely azonnali halált okozta neki. A gyilkost letartóztatta a csendőrség, a vizsgálat pedig megindult. Ez az egyik eset. — A másik Krividán történt vasárnap éjjel. A nyílt utcán összeverekedett néhány jóvérű bányászfiú. A verekezés pedig — természetesen — csak akkor értékes, ha revolver-lövessel van garnirozva. Itt is úgy történt. Hogy a lövés kinek volt szánva és ki cselekedte, azt a vizsgálat fogja kideríteni, az azonban bizonyos, hogy a golyó Dehelán bányászt érte, akit súlyos sebével kórházba szállítottak s akinek felgyógyulásához kevés a remény. Második esetnek ez sem rossz. Szóval állandó rovatot tartunk a gyilkosságoknak.

— **Tolvajszemtelenség.** Minden tolvajlás szemtelenséggel, gonoszszággal jár, de olyan merészségre nem igen vetemednek mint a múlt vasárnap Petrozsényben történt, amidőn egy züllött, toprongyos alak beállított a rendőrséghez s engedelmet kért, hogy ott felöltözködhessen, mert ő most jött Petrozsénybe a tíz óras vonattal s nincs hol átöltözködni. Az ügyeletes rendőr azt mondta, hogy az őrszoba nem szálloda s kiutasította. No jó, mondá az illető, ha ilyen Petrozsényben a vendégszeretet, majd talál ő helyet máshol. Nem is ment messzire. Az őrszobából kijött s a börtönhöz vezető folyósó ajtón be és az üres börtönbe ment észrevétlenül, ahol levették a kancsó vizet is találván, megmosdott. Rövid idő múlva urias új ruhába öltözve beállított az őrszobába. A ragyogó, fehér, vasalt ing, gallér, kezélő, selyem nyakkendő, divatos kalap, fényes új cipő s elegáns öltöny annyira kivette formájából, hogy az ügyeletes rendőr nem ismert rá. Az illető azonban leereszkedő nyájassággal bemutatkozott s megköszönte a kvártélyt s tudatta, hogy rongyos ruháját csomóba kötve a börtönben a priest alatt hagyta. Ha valami szegény hasznát vehetné, adják neki. És ezzel nyájasan köszönve távozott. A rendőrbiztosnak az ügyeletes rendőr az esetről jelentést tett, akiben a különös alak gyanút keltett s midőn éppen azon gondolkozott, hogy miként akadjon nyomára s hogyan figyelje meg, beállított egy famunkás s keseregve elpanaszolta, hogy a ládáját valaki feltörte s 50 frt. keservesen megtakarított pénzét elvitte. Lakótársára, egy famunkásra volna gyanuja, de nincs semmi bizonyítéka. A felmutatott rongyokat megismerte s ez a tettes nyomára vezetett. A rendőrség azonnal keresésére indult, de csak délután fél 5 órakor akadtak rá, midőn az Aradig váltott vasuti jegy már a zsebében volt. Tiltakozott a rendőrség gyanuja s brutalitása ellen, de a rendőrségnél aztán bevallotta, hogy Szabó Imrének hívják tiszászentimrei illetőségű s hogy a lopott pénzen vásárolta a szép új ruhát, melyet nyomban le is vetett és a saját rongyaiba öltöztetve adták át a csendőrségnek, honnan a dévai kir. ügyészség börtönébe kísérték. A

pénzből azonban már igen kevés volt nála. Bevallotta azt is, hogy egyik vendéglőben az ebédért 4 frtot, buteliás borokért 6 forintot felül fizetett. A károsult G. Nagy Ferenc tiszászentimrei.

Bucsuzás.

Mindazon jó ismerőseim és barátaitól, kiktől személyesen nem bucsuzhattam el, Marosvásárhelyre történt áthelyezésem alkalmából ez uton mondom Isten hozzat.

Gegő Simon,

rk. s. lelkész.

Magyar Kir. Államvasutak. Üzletvezetőség Arad.

23566—1908. II. sz.

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységar versenyárgyalást hirdet:

A Petrozsény állomás mellett létesítendő petrozsényi tároló és rakodó vágányhálózat részére összesen mintegy 82.600 köbméter teljesítendő földmunka és 6500 köbméter sziklarepesztés végrehajtására.

A pályázati feltételek, a szerződés tervezete, az ajánlati minta és az ajánlati költségcsatolás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. osztály) és Petrozsényben a petrozsényi osztálymérnökség irodájában kettő korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő összeg előzetes megküldése után királyi postán is megkaphatók. Az építmény tervei a pályafentartási osztálynál és a petrozsényi osztálymérnökségnél megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők: a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltétlfizet általános határozatai és a feltétlfizetek részletes határozatai is, melyek a magyar kir. államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerezhetők.

Ajánlat csak az összes föld és sziklamunka végrehajtására tehető.

A talaj minőségéről ajánlattevő a helyszínen az eszközölt bányafeltérés és próbagödörök megtekintése által meggyőződést szerezhet és ily kutatást maga is végezhet. Azért, hogy a talaj minősége a hivatalosan megállapított minőségnek ott is megfelelő-e, hol hivatalos részről furás nem történt, szavatosság a vállalkozóval szemben nem vállalhato.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybélyeggel.

az ajánlat mellékleteit, ugymint pályázati feltételek, szerződés tervezet és költségcsatolást pedig ivenkint 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva, lepecsételt borítékban a következő felirattal:

«Ajánlat a 23566—908. sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutaknak petrozsényi tároló és rakodó vágányhálózata részére végrehajtandó föld- és sziklamunkára» kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1908. évi szeptember hó 1-én déli 12 órájáig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főnökéhez.

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő letételével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok feletti döntés határideje a pályázati határidőtől számított 15 napon állapittatik meg.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi augusztus hó 31-én déli 12 óráig a pályázóknak 8000 azaz nyolcezer korona bánatpénzt kell a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtő pénztáránál, hivatkozással a hirdetett versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni, — mely bánatpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque-forgalmában bent vannak, a bánatpénzt a postatakarékpénztár útján is letéhtetik.

Az ajánlatban a bánatpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó, hanem igazolásul csak a bánatpénz feladását bizonyító postai feladó vévény, vagy esetleg a letéti jegy közjegyzőileg hitelesített másolata melléklendő.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított, vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz előlegesen je nem tételtett, figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1908. augusztus hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

VENDÉGLŐ ÁTVÉTEL!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Vulkánban levő HERMANN IZIDOR-féle Központi vendéglőt átvettem s a mai kor igényeinek megfelelően renováltam, melyet: **1 sör-csarnok, 1 kimérő helyiség, 1 külön étterem, 1 kerthelyiség és kávéházból álló** o o o o

KÖZPONTI VENDÉGLŐ

cimen folyó év augusztus hó 8.-án ünnepélyesen megnyitottam, s a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlom.

Kitűnő magyar konyháról, valódi, világhírű kőbányai részvény-sörfőzde, palackos, hordó és poharas sörről, valódi hamisítatlan faj erdélyi és gyoroki, asztali és csemege borokról gondoskodva van. Havi étkezésre előfizetőket (abonenseket) jutányos áron elfogadok. — Családi ebéd, vacsorák (tablet de hatte).

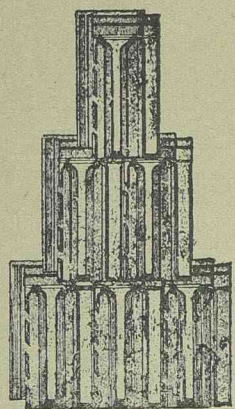
Zóna és villás reggelik.
Pontos és előzékeny kiszolgálás.

A nagyérdemű közönség számos látogatását kéri:

Bózsa D. Jenő

vendéglős.

VENDÉGLŐ ÁTVÉTEL!

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-
cserép 272. szám.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

= = = = NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA. = = = =

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szak-
mában Ausztria-Magyarországon a - - - -

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

= = NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN. = =

Alapítotott 1864.-ben — Legelőkelőbb referenciák. — Alapítotott 1864.-ben.

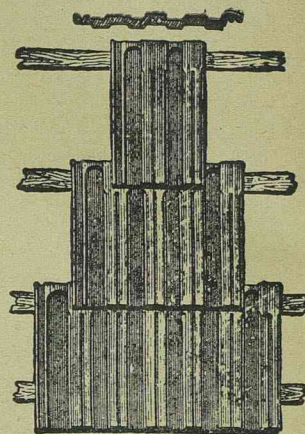
50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserépekből

— VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva. —

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserépek.
Legolcsóbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bármentve.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. bizt. préselt átfedőcserép 253. sz.

NOXIN

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható
Hochsinger Testvérek Budapest.
Özv. Grün Mórénál Petrozsényben.

Első petrozsényi
könyvnyomda és
könyvkötészet

Van szerencsém Petrozsény és vidéke mélyen
tisztelt nagyérdmü közönségének

tisztelettel tudomására adni, hogy 1893. év óta fennálló **könyv- és papirkereskedésemet** ezen szakba vágó cikkekkel dusan felszereltem s a legfokozottabb igényeket pontosan s a legjutányosabban kielégitem. **Tanszerek-, rajz- és íróeszközök, tankönyvek, imakönyvek, albumok** stb. nagy választékban állnak rendelkezésre s ezeket is legolcsóbban árusítom el. A legegyszerűbbtől a legfinomabbig: **irodapapírok, levélpapírok, névjegyek, eljegyzési kártyák** stb. kereskedésemben jutányos áron kaphatók.

Midőn a kultúra tért hódított a Zsilvölgyben, Petrozsényben **nyomdát** állítottam, a társadalmi életnyilvánulás követelményeit kielégítő hirlapot indítottam, hogy a sajtó erejével a hazafias célt szolgáljak. A kezdeti nehézségeivel küzdve, anyagi áldozatok meghozatalával tartottam fenn s oda fejlesztettem a nyomdát, hogy a legmesszebb menő igényeket a legjutányosabban kielégíteni képes vagyok; miért is a n. é. közönség szíves támogatását kérem.

A művelt közönség folyton fokozódó igényeinek a haladás, a fejlődés kívánalmainak kielégítését szem előtt tartva **KÖNYVKÖTÉSZETET** rendeztem be gépezettel, a legmodernebb eszközökkel felszereltem s ebbe a szakmába vágó munkálatok teljesítését megelégedésre s a legjutányosabban elvállalom.

Teljes tisztelettel:

FIGULI ANTAL.

Hivatalos- és
magánnyomtatványok.

„Petrozsény és Vidéke”
kiadóhivatala.

FIGYELEM!

A n. é. közönségnek b. figyelmébe
ajánlom, hogy

Petrozsényben a Kossuth Lajos-utcában
(Warhanek-féle házban)

**férfi- női- és gyermek-
RUHA-ÜZLETET**

nyitottam.

Üzletemben nagymennyiségben raktáron
tartok

kalapokat

és cipőket.

Áruim jósága és olcsósá-
gáról méltóztasson a n. é.
közönség mielőbb meg-
győződést szerezni. Kiváló tisztelettel

GRÜNBLATT GERSON.

Üzleti elv:

„Nagy forgalom, kevés haszon.”

Szénát, szalmát eladok

bármily nagy mennyiségben.

Közvetítőknak magas jutalék.

Schreier Béla takarmány-
nagykereskedő. **Budapest.**

Népszínházutca 22. sz. Telefon 20—52.

! Eladó házak. !

A Kálvária-hegyen egy 2
szoba, 2 kamra és mellék-
épületekből álló házamat
örök áron eladom,
ugyszintén a Kossuth Lajos-
utcában, közvetlen a villany-
telep mellett levő házamat
is, mely áll 4 szoba, 3 konyha,
∴ 1 kamra és 1 pincéből. ∴

Makkai János, Petrozsény.